

Bütçedeki Bozulma Yavaşladı

Geçtiğimiz yılın Mayıs ayında 12.0 milyar TL açık veren Merkezi Yönetim Bütçesi 2020 yılının aynı ayında 17.3 milyar TL açık verdi. Faiz dışı denge de 4.1 milyar TL açıktan 7.6 milyar TL açığa yükseldi.

Ocak-Mayıs dönemi itibarıyla değerlendirildiğinde bütçe açığı geçen senenin aynı dönemine göre yüzde 35.4 artarak 90.1 milyar TL'ye, faiz dışı denge ise yüzde 24.7 artışla 25.1 milyar TL açığa yükseldi.

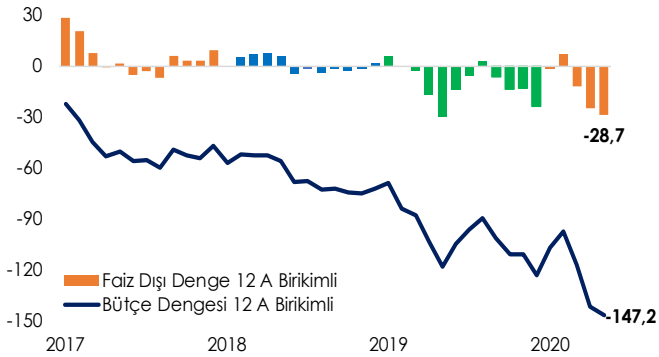
Merkezi Yönetim Bütçe Gerçekleşmeleri

Mio TL	Oca-May 19	Oca-May 20	Değişim	Ger./Hedef
Bütçe Giderleri	414.033	479.219	15,7%	43,7%
Faiz Hariç Giderler	367.649	414.259	12,7%	43,3%
Faiz Giderleri	46.384	64.960	40,0%	46,8%
Bütçe Gelirleri	347.503	389.139	12,0%	40,7%
Vergi Gelirleri	262.866	280.506	6,7%	35,8%
Bütçe Dengesi	-66.530	-90.080	35,4%	64,9%
Faiz Dışı Denge	-20.146	-25.120	24,7%	-37,8%

Bir önceki ay 142.0 milyar TL olan 12 aylık birikimli bütçe açığı Mayıs'ta 147.2 milyar TL'ye yükselirken, bütçe açığının milli gelire oranı yüzde 3.6 oldu. Faiz dışı dengedeki açığın da yıllıkta 25.2 milyar TL'den 28.7 milyar TL'ye yükseldiği görülüyor.

Yılın ilk beş ayında gelirler bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 12.0 artarken, giderlerdeki artış yüzde 15.7 oldu. Vergi gelirleri geçtiğimiz yılın Ocak-Mayıs dönemine göre yüzde 6.7 ile sınırlı artış gösterirken, faiz ve faiz dışı harcamaların vergi gelirlerindeki artışın üzerinde yükselmesi bütçe görünümündeki bozulmada belirleyici oldu.

Bütçe Dengesi (milyar TL)

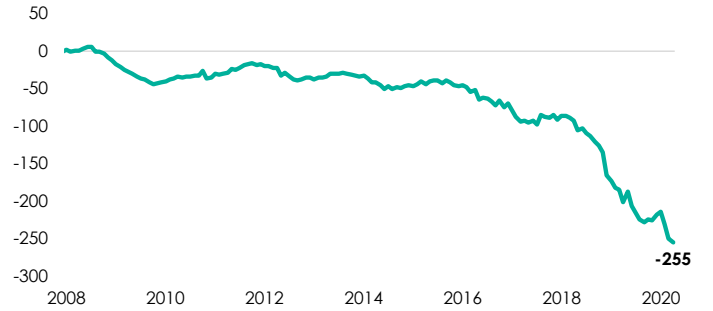

Bütçe gelir ve giderleri enflasyon etkisinden arındırıldığında giderler Ocak-Mayıs döneminde geçtiğimiz yılın aynı dönemine göre yüzde 3.6 artarken gelirlerde bir artış olmadı. Vergi gelirlerinde ise bu durum yüzde 4.5 daralış yönünde gerçekleşti.

Vergi gelirlerinin detaylarında aylık bazda kurumlar vergisi hariç diğer tüm vergi gelirlerinin daraldığını görmekteyiz. Ocak-Mayıs döneminde ÖTV ve kurumlar vergisi dışında bütçeye vergilerden önemli bir katkı gelmedi.

Gelirlerin toparlanmasında olumlu katkı sağlayan bir diğer gelişme ise Hazine'nin borçlanmalarında TÜFE'ye endeksli ihraçların ağırlığının artması oldu. Bütçede faiz gelirleri altında yer alan borçlanma senedi geçmiş gün faizleri ve primli satış gelirleri kalemi 2019 yılının Mayıs ayında 65.1 milyon TL düzeyindeyken bu yılın aynı ayında 1.3 milyar TL'yi yükseldi. Geçtiğimiz yılın Ocak-Mayıs döneminde 1.3 milyar TL, yılın tamamında 3.1 milyar TL düzeyinde olan bu rakam 2020 yılının daha ilk beş ayında 15.0 milyar TL'ye yükseldi.

Vergi Geliri ve Faiz Dışı Gider Farkı (milyar TL, yıllık)

Geçtiğimiz iki ayda rekor açık veren merkezi yönetim bütçesindeki bozulma Mayıs ayında yavaşladı.

20189 yılında Merkez Bankası (TCMB), 84 milyar TL'si temettü ve ihtiyat akçesi, 10,2 milyar TL'si ise kurumlar vergisi olmak üzere toplamda 94 milyar TL'lik bir nakdi Hazine'ye aktarmış olmasına rağmen bütçe 123.7 milyar TL açık vermişti. Bu yıla geldiğimizde ise brüt 55.8 milyar TL kar eden TCMB, bu karın 11.1 milyar TL'sini kurumlar vergisi karşılığı, 5.6 milyar TL'sini ise ihtiyat akçesi olarak ayırdı. Temettü ödemesi sonrası Hazine'ye aktarılan tutar 39.2 milyar TL oldu.

Bu aktarımlara rağmen bütçedeki bozulmanın önüne geçilemediği görülüyor. Vergi gelirlerindeki yavaşlamaya karşılık faiz giderlerindeki artış bütçeyi olumsuz etkilemeye devam ediyor.

* Bu dokümanda yer alan değerlendirmeler bilgilendirme amaçlı olup Cumhuriyet Halk Partisi yetkili kurullarından onaylanmış bağlayıcı politika metinleri değildir.